

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2023, sp. zn. 27 Cdo 198/2023, ECLI:CZ:NS:2023:27.CDO.198.2023.1

Číslo: 91/2024

Právní věta:

Za správné určení osoby příjemce a místa vydání zásilky je zodpovědný odesílatel. Byl-li odesílatel ohledně totožnosti osoby příjemce (jejího označení, sídla, popř. osob oprávněných za ni jednat) a místa určeného k vydání zásilky uveden třetí osobou v omyl, jde tato skutečnost zásadně k jeho tíži, nikoli k tíži dopravce. Dopravce je povinen zboží dodat příjemci označenému v nákladním listu na místo určení uvedené v nákladním listu, nestanoví-li odesílatel v souladu s čl. 12 odst. 1 Úmluvy CMR (popř. příjemce v souladu s čl. 12 odst. 2 nebo 3 Úmluvy CMR) jinak. Dopravce není povinen zkontrolovat, zda osoby nacházející se v prostorách příjemce a připravené zásilku převzít jsou k tomu oprávněny, nezavázal-li se k tomu ve smlouvě, nebo nemá-li důvodnou pochybnost o tom, že takové oprávnění uvedeným osobám svědčí.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.11.2023

Spisová značka: 27 Cdo 198/2023

Číslo rozhodnutí: 91

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Smlouva o přepravě nákladu

Předpisy: čl. 12 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) vyhlášené vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 11/1975 Sb.

čl. 13 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) vyhlášené vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 11/1975 Sb.

čl. 15 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) vyhlášené vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 11/1975 Sb.

čl. 17 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) vyhlášené vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 11/1975 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 5.2022, sp. zn. 15 Co 94/2022, ve znění usnesení ze dne 10. 10. 2022, sp. zn. 15 Co 94/2022.

Dosavadní průběh řízení

1. Žalobou doručenou Okresnímu soudu v Ostravě dne 3. 10. 2019 se žalobkyně domáhá na žalované náhrady škody ve výši 57.495,40 EUR s příslušenstvím vzniklé v rámci mezinárodní silniční přepravy v důsledku nesplnění závazku žalované ze dvou přepravních smluv. Žalobkyně tvrdí, že žalovaná dodala zásilku jinému příjemci a na jiném místě dodání, než jak bylo mezi účastníky sjednáno. Žalovaná se vzájemnou žalobou domáhá zaplacení přepravného.

2. Okresní soud v Ostravě rozsudkem ze dne 18. 11. 2021, č. j. 18 C 217/2019-201, zamítl žalobu o zaplacení 57.495,40 EUR s (ve výroku specifikovaným) příslušenstvím (výrok I.), uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalované 50.215 Kč s (ve výroku specifikovaným) příslušenstvím a 50.215 Kč s (ve výroku specifikovaným) příslušenstvím (výrok II.), rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi účastníky (výrok III.) a o náhradě nákladů řízení státu (výrok IV.).

3. Soud prvního stupně vyšel (mimo jiné) z toho, že:

1) Subjekt, který se označil jako Sociétés SAS Attindis (Centre Distributeur E. Leclerc), si e-mailem odeslaným dne 20. 3. 2019 z adresy enquiry@attindis.com objednal u žalobkyně drogistické zboží s místem dodání 4 Avenue Armand Esders, 93150, Le Blanc-Mesnil, Francouzská republika.

2) Na základě objednávky číslo 992600190123 ze dne 16. 4. 2019 si žalobkyně objednala u DHL Express (Czech Republic) s. r. o., se sídlem v Ostravě, Nádražní 2967/93, PSČ 702 00, identifikační číslo osoby 25683446 (dále též jen „právní předchůdkyně žalované“), přepravu zboží v rozsahu 36 ks EUR palet o hmotnosti 18.325 kg za cenu 40.500 Kč bez DPH do společnosti Sociétés SAS Attindis na adresu 4 Avenue Armand Esders, 93150, Le Blanc-Mesnil, Francouzská republika.

3) Na základě objednávky číslo 992600190124 ze dne 16. 4. 2019 si žalobkyně objednala u právní předchůdkyně žalované přepravu zboží v rozsahu 37 ks EUR palet o hmotnosti 21.300 kg za cenu 40.500 Kč bez DPH do společnosti Sociétés SAS Attindis na adresu 4 Avenue Armand Esders, 93150, Le Blanc-Mesnil, Francouzská republika.

4) Před nakládkou zboží došlo ze strany žalobkyně ke změně adresy místa dodání zboží na 13 Rue de la Victoire, 93150, Le Blanc-Mesnil, Francouzská republika, která byla zaznamenána do nákladních listů.

5) Podle nákladních listů 006428 a 006436 mělo být 36, resp. 37, palet zboží dodáno příjemci Sociétés SAS Attindis (Centre Distributeur E. Leclerc) na adresu 13 Rue de la Victoire, 93150, Le Blanc-Mesnil, Francouzská republika. U příjemce zboží je uvedeno razítko: TIPÁS DISTRIBUTION GERANT: ABRAM MARA, 4 Avenue Armand Esders, 93150, Blanc Mesnil, 286 69968 R. C. S. PARIS.

6) Oba řidiči právní předchůdkyně žalované dojeli dne 25. 4. 2019 na adresu místa vykládky určenou v nákladních listech, kde se nacházel sklad s nápisem „E. Leclerc“, přičemž neměli žádné pochybnosti o tom, že by se nemělo jednat o sklad příjemce zásilky. Pracovník skladu převzal od řidičů jedno vyhotovení obou nákladních listů a dodací listy k zásilkám a sdělil jim, že zásilky na místě nelze složit z důvodu přeplněnosti skladu. Řidiči čekali 3 až 4 hodiny, během nichž komunikovali s dispečery právní předchůdkyně žalované a se žalobkyní. Poté dal pracovník skladu řidičům pokyn k vyskladnění zásilek na adrese 3 Avenue des Marronniers, Bonneuil-sur-Marne, Francouzská republika. Žalobkyně odsouhlasila vyložení zásilek na tomto jiném místě a zvýšení ceny přepravy. Pracovník skladu jel s řidiči na jiné místo, kde byly

zásilky vyloženy.

7) Fakturou 201190370 ze dne 23. 4. 2019, splatnou dne 23. 5. 2019, vyúčtovala žalobkyně Sociétés SAS Attindis cenu za dodanou zásilku ve výši 39.202,16 EUR. Fakturou 201190371 ze dne 23. 4. 2019, splatnou dne 23. 5. 2019, vyúčtovala žalobkyně Sociétés SAS Attindis cenu za dodanou zásilku ve výši 18.293,24 EUR. Sociétés SAS Attindis odmítla faktury uhradit s tím, že jí fakturované zboží nebylo dodáno.

8) Žalobkyně poté zjistila, že neuzavřela „smlouvu ohledně předmětného drogistického zboží se skutečnou francouzskou společností“ Sociétés SAS Attindis (Centre Distributeur E. Leclerc), ale s jiným neznámým subjektem, který se za tuto společnost vydával.

9) Dopisy ze dne 23. 7. 2019 a 8. 8. 2019 vyzvala žalobkyně právní předchůdkyni žalované k náhradě škody ve výši 57.495,40 EUR s tím, že předala zásilku odlišnému subjektu a na odlišném místě, než bylo dohodnuto.

10) Fakturami číslo 7153901068 a 7153901069 vystavenými (každou) na částku 50.215 Kč včetně DPH, splatnými dne 28. 6. 2019, vyúčtovala právní předchůdkyně žalované žalobkyni cenu za přepravu zásilek.

11) K 1. 1. 2020 v důsledku odstěpení DHL Express (Czech Republic) s. r. o. sloučením přešla na žalovanou práva a povinnosti z obou smluv o přepravě.

12) Dopisem ze dne 10. 6. 2020 vyzvala žalovaná žalobkyni k úhradě 100.430 Kč za přepravu zásilek.

4. Na takto ustaveném skutkovém základě dospěl soud prvního stupně k závěru, podle něhož žaloba není důvodná. Vzájemnou žalobu naopak důvodnou shledal.

5. Mezi žalobkyní a právní předchůdkyní žalované byly podle soudu uzavřeny dvě smlouvy o přepravě, na něž se vztahuje Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) publikovaná jako vyhláška ministra zahraničních věcí ze dne 27. 11. 1974 pod číslem 11/1975 Sb. (dále též jen „Úmluva CMR“), na jejichž základě se právní předchůdkyně žalované zavázala zajistit přepravu zásilek z České republiky do Francouzské republiky, a to příjemci označenému v nákladních listech jako Sociétés SAS Attindis (Centre Distributeur E. Leclerc) s místem vykládky na adrese 13 Rue de la Victoire, 93150, Le Blanc-Mesnil, Francouzská republika, a žalobkyně se zavázala uhradit sjednanou cenu za přepravu.

6. Právní předchůdkyně žalované přepravila zásilky na místo určení, kde však předání zásilek bránila přeplněnost skladu. V souladu s čl. 15 odst. 1 Úmluvy CMR si právní předchůdkyně žalované proto vyžádala pokyny od žalobkyně, která odsouhlasila vyložení zásilek na adrese 3 Avenue des Marronniers, Bonneuil-sur-Marne, Francouzská republika, a zvýšení ceny přepravy. Právní předchůdkyně žalované složila zásilky na tomto jiném místě. Uvedenému postupu právní předchůdkyně žalované nelze podle soudu nic vytknout.

7. Žalobkyně si řádně neproověřila totožnost svého smluvního partnera a sama se stala obětí podvodného jednání, přičemž tato skutečnost nemohla jít k tíži právní předchůdkyně žalované, která řádně provedla přepravu zásilek v souladu s ujednanými podmínkami přepravy.

8. Soud prvního stupně dále uzavřel, že žalované náleží za řádné uskutečnění přepravy odměna vyúčtovaná fakturami, kterou žalobkyně dosud neuhradila.

9. Krajský soud v Ostravě k odvolání žalobkyně v záhlaví označeným rozsudkem potvrdil rozhodnutí

soudu prvního stupně ve výroku I. (první výrok), změnil je ve výroku II. tak, že zamítl vzájemnou žalobu žalované o zaplacení 50.215 Kč s (ve výroku specifikovaným) příslušenství a 50.215 Kč s (ve výroku specifikovaným) příslušenstvím (druhý výrok), změnil je ve výroku III. ohledně náhrady nákladů řízení mezi účastníky (třetí výrok) a ve výroku IV. ohledně náhrady nákladů řízení státu (čtvrtý výrok) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (pátý a šestý výrok).

10. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně a ztotožnil se rovněž s jeho právními závěry, podle nichž byly uzavřeny dvě smlouvy o přepravě a poté, co v místě dodání bránila složení zásilek přeplněnost skladu, postupovala právní předchůdkyně žalované v souladu s čl. 15 odst. 1 Úmluvy CMR a zásilky vyložila na jiném místě odsouhlaseném žalobkyní. Zásilky nebyly ztraceny, naopak byly převzaty oprávněným příjemcem.

11. Odvolací soud „podpůrně“ sdílel rovněž argumentaci soudu prvního stupně, podle níž pokud by byly nesprávné závěry ohledně pokynu uděleného žalobkyní k vyložení zboží na jiném místě, uplatní se čl. 12 odst. 2 Úmluvy CMR.

12. Na rozdíl od soudu prvního stupně měl odvolací soud za to, že žalované nevznikl nárok na přepravné, neboť dodací listy nebyly řádně vyplněny.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

13. Proti rozsudku odvolacího soudu (v rozsahu prvního výroku) podala žalobkyně dovolání, jehož přípustnost opírá o § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), majíc za to, že rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení právních otázek, které dosud nebyly v judikatuře Nejvyššího soudu řešeny, nebo je odvolací soud vyřešil v rozporu s touto judikaturou.

14. Jde o otázky:

1) „Je ve smyslu čl. 17 Úmluvy CMR splněna povinnost dopravce ‚vydat zásilku‘ okamžikem doručení zásilky na určené zeměpisné místo nebo okamžikem umožnění disponovat se zásilkou osobě identifikované jako příjemce?“

2) „Má dopravce ve smyslu čl. 17 Úmluvy CMR povinnost při předávání zásilky příjemci, který byl označen jen názvem právnické osoby, ověřit fyzickou osobu vydávající se za příjemce, že je oprávněna k převzetí zásilky, když odesílatel neudal v přepravní smlouvě jméno fyzické osoby oprávněné převzít zásilku za příjemce označeného jménem právnické osoby?“

3) „Pokud označí odesílatel v nákladních listech CMR příjemce správným obchodním jménem, ale chybnou adresou místa vykládky, jedná se o odpovědnost odesílatele za chybnou identifikaci příjemce, která automaticky zprošťuje dopravce odpovědnosti za předání zásilky osobě vyskytující se na uvedené adrese, nebo je to pouze nesprávný příkaz oprávněného ve smyslu čl. 17 odst. 2 Úmluvy CMR, kde musí dopravce prokázat, že nemohl odstranit následek tohoto chybného příkazu?“

4) „Pokud ve smyslu čl. 12 odst. 2 Úmluvy CMR uděluje příjemce nové dispoziční pokyny k zásilce, jaký je správný postup příjemce při udělování těchto pokynů a dopravce při akceptaci těchto pokynů? Má příjemce povinnost zapsat tyto nové dispoziční pokyny do mezinárodního nákladního listu, aby byly pro dopravce závazné? Platí ustanovení čl. 12 odst. 7 Úmluvy CMR i pro případ, kdy je dispoziční právo uplatněné příjemcem?“

5) „Lze čekání řidičů na vykládku posoudit jako situaci ve smyslu čl. 15 Úmluvy CMR a jaké informace má povinnost dopravce oznámit odesílateli, aby se mohl odesílatel kvalifikovaně

rozhodnout pro udělení dalších pokynů?“

15. Dovolatelka namítá, že při posuzování splnění povinností dopravce nestačí pouze doručení zásilky na určené (sporné) „zeměpisné místo“, ale je nutné i vydání zásilky oprávněné osobě, což žalovaná neprokázala, když „nedostatečně identifikovala osoby oprávněné jednat za příjemce“. Správná identifikace příjemce je zásadní odpovědností dopravce, který nese objektivní odpovědnost za správné určení oprávněné osoby příjemce. Odesílatel není povinen určovat v přepravní smlouvě konkrétní fyzickou osobu oprávněnou zásilku převzít a je na dopravci, aby všemi dostupnými prostředky ověřil, že se jedná o osoby oprávněné jednat za příjemce. Dopravce jako profesionál musí mít před doručením zásilky právní jistotu, že zásilku předává oprávněné osobě, tj. příjemci uvedenému v nákladním listu. Nelze akceptovat názor odvolacího soudu, podle něhož bez označení konkrétní fyzické osoby oprávněné jednat za příjemce v přepravní smlouvě postačí k ověření identifikace osob vydávající se za příjemce, když řidič nemá pochybnosti o osobě příjemce.

16. Dovolatelka nepopírá, že se stala obětí podvodu, jež vedl k uvedení nesprávné adresy příjemce do nákladních listů, ale je přesvědčena, že řidiči právní předchůdkyně žalované mohli při vynaložení náležité odborné péče odhalit falešného příjemce a zásilky mu nepředat, a tak zabránit vzniku škody.

17. Obstát podle dovolatelky nemůže ani argumentace čl. 12 odst. 2 Úmluvy CMR, neboť osoba, která nebyla oprávněna zásilky přijmout, nemohla ani udílet pokyny ke změně místa vykládky. V nákladních listech navíc nebylo vyznačeno uplatnění dispozičního práva příjemcem.

18. Rovněž aplikace čl. 15 Úmluvy CMR nepřichází v úvahu, neboť příjemce neodmítl zásilky od dopravce převzít.

19. Dovolatelka konečně namítá, že odvolací soud se při hodnocení důkazů neřídil § 132 o. s. ř. a založil své rozhodnutí na skutkových závěrech, jež nemají oporu v obsahu soudního spisu. V této souvislosti však pouze zpochybňuje závěr odvolacího soudu, podle něhož zásilky převzala oprávněná osoba, když má za to, že je převzala jiná osoba než na nákladních listech a v přepravních smlouvách uvedená [Société SAS Attindis (Centre Distributeur E. Leclerc)]. Tato jiná osoba se totiž za příjemce podvodně vydávala. Odvolací soud podle dovolatelky též nezjistil dostatečně přesně skutkový stav, „když je nucen alternativně vykládat právní jednání žalované jako důsledek dispozičního práva odesílatele dle čl. 12 odst. 1 Úmluvy CMR, dispozičního práva příjemce dle čl. 12 odst. 2 Úmluvy CMR a překážky při dodání dle čl. 15 odst. 1 Úmluvy CMR“. Dovolatelka zdůrazňuje, že „není možné, aby měl současně dispoziční právo k zásilce odesílatel i příjemce zároveň a současně existovala překážka v převzetí zásilky příjemcem“.

20. Dovolatelka navrhuje, aby dovolací soud změnil rozsudek odvolacího soudu tak, že žalobě vyhověl, nebo aby ho zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

21. Žalovaná ve vyjádření k dovolání navrhuje, aby Nejvyšší soud dovolání jako nedůvodné zamítl.

III. Přípustnost dovolání

22. Přípustnost dovolání nezakládá otázka uvedená shora pod bodem 3), neboť dovolatelka při její formulaci vychází z jiného než soudy zjištěného skutkového stavu. Odvolací soud totiž ve svém rozhodnutí nevyšel ze skutkového zjištění, podle něhož dovolatelka označila na nákladních listech chybnou adresu místa určeného k vydání zásilky.

23. Dovolání je však přípustné pro řešení dovolatelkou otevřené otázky identifikace osoby příjemce dopravcem, na jejímž posouzení rozhodnutí odvolacího soudu závisí a která v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu dosud nebyla vyřešena.

IV. Důvodnost dovolání

24. Podle čl. 12 Úmluvy CMR odesílatel je oprávněn disponovat se zásilkou, zejména může požadovat na dopravci zastavení přepravy, změnu místa dodání nebo vydání zásilky jinému příjemci, než který byl uveden v nákladním listě (odstavec 1). Toto právo však zaniká, jakmile je druhý výtisk nákladního listu odevzdán příjemci nebo jakmile příjemce uplatní právo podle článku 13 odst. 1; od tohoto okamžiku je dopravce povinen řídit se příkazy příjemce (odstavec 2).

25. Podle čl. 13 odst. 1 Úmluvy CMR jakmile dojde zásilka na místo určené k jejímu vydání, má příjemce právo žádat od dopravce, aby mu proti potvrzení vydal druhé vyhotovení nákladního listu a zásilku. Je-li zjištěna ztráta zásilky nebo nedojde-li zásilka ve lhůtě uvedené v článku 19, je příjemce oprávněn vlastním jménem uplatňovat proti dopravci nároky z přepravní smlouvy.

26. Podle čl. 15 odst. 1 Úmluvy CMR jestliže se poté, co zásilka došla na místo dodání, vyskytnou překážky v dodání, vyžádá si dopravce pokyny od odesílatele. Odmítne-li příjemce zásilku, má odesílatel právo se zásilkou disponovat, aniž by se musel vykázat prvním vyhotovením nákladního listu.

27. Podle čl. 17 Úmluvy CMR dopravce odpovídá za úplnou nebo částečnou ztrátu zásilky anebo za její poškození, které vznikne od okamžiku převzetí zásilky k přepravě až do okamžiku jejího vydání, jakož i za překročení dodací lhůty (odstavec 1). Dopravce je zproštěn této odpovědnosti, jestliže ztráta zásilky, její poškození nebo překročení dodací lhůty bylo zaviněno oprávněným, příkazem oprávněného, který nebyl vyvolán nedbalostí dopravce, vlastní vadou zásilky nebo okolnostmi, které dopravce nemůže odvrátit a jejichž následky odstranit není v jeho moci (odstavec 2).

28. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 19. 10. 2016, sp. zn. [31 Cdo 1570/2015](#), uveřejněném pod číslem 15/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, formuloval a odůvodnil závěr, podle něhož Úmluva CMR je unifikační úmluvou, jejímž účelem je sjednotit úpravu podmínek přepravní smlouvy v mezinárodní silniční nákladní dopravě (srov. znění preambule Úmluvy CMR). Z povahy věci proto i výklad Úmluvy CMR by měl být postaven na stejném základě ve všech smluvních státech, bez ohledu na to, ve kterém státě je nárok uplatňován. Pojmy Úmluvy CMR je tak třeba interpretovat nezávisle na jejich významu v právu vnitrostátním (neodkazuje-li na ně úmluva přímo). Dosažení obdobného účinku Úmluvy CMR ve všech signatářských státech vyžaduje autonomní výklad, který je činěn též s přihlédnutím k účelu, cílům a systematickému uspořádání Úmluvy CMR.

29. Výše uvedený závěr je třeba aplikovat s ohledem na faktickou povahu Úmluvy CMR, která sama o sobě není všeobsažná a zároveň zde neexistuje mezinárodní soudní těleso, které by bylo schopné utvářet skutečně autonomní výklad smlouvy. Při výkladu je tak třeba přihlédnout i k zahraničním soudním rozhodnutím; potud lze mluvit o autonomním výkladu. Autonomní interpretace v případě Úmluvy CMR představuje proto takový výklad, který respektuje co nejlepší sledování účelu a cíle Úmluvy CMR a je v souladu s určitou obecnou rozhodovací praxí napříč signatářskými státy.

30. Nejvyšší soud proto přihlédl k rozhodovací praxi soudů signatářských států Úmluvy CMR týkající se posuzované otázky, z níž se podává, že:

1) Úmluva CMR neobsahuje žádné údaje o tom, že by pracovníci dopravce, kteří zboží převáží, měli povinnost před dodáním zboží vždy zkontrolovat, zda dospělé osoby, které se nacházejí v prostorách příjemce a jsou připraveny zboží převzít, jsou k tomuto rovněž zmocněny (srov. usnesení Nejvyššího soudního dvora Rakouska ze dne 29. 10. 1992, sp. zn. 7 Ob 617/92).

2) Při posuzování otázky existence spoluzavinění zaměstnanců skladu spočívající v neprovedení

kontroly totožnosti řidiče, vč. kontroly registrační značky nákladního vozidla, soud uzavřel, že nebyl žádný zvláštní důvod k tomu, aby nakladač kontroloval, zda (jediný) řidič, který byl ve správný čas na správném místě a který mohl uvést jméno objednatele, referenční číslo a oznámené poznávací značky, byl skutečně oprávněn převzít náklad. V této konkrétní situaci již neexistovala povinnost dále zkoumat totožnost řidiče a nákladního vozidla (rozsudek Vrchního zemského soudu Šlesvicko-Holštýnska ze dne 18. 12. 2014, sp. zn. 16 U 24/14).

3) V rozsudku Vrchního zemského soudu Koblenz ze dne 9. 5. 2019, sp. zn. 2 U 256/18, soud uzavřel, že:

- mezi povinnosti dopravce nepatří zabránit podvodnému jednání ze strany smluvního partnera odesílatele; riziko ochoty a schopnosti příjemce zaplatit musí tedy tím spíše nést odesílatel,
- řádné dodání lze předpokládat, pokud bylo zboží dodáno osobám, které stojí za podvodným kupujícím,
- dopravci ani jimi pověřeni řidiči neměli žádnou („vedlejší“) povinnost kontrolovat totožnost osoby vystupující pod jménem „D“ ani povinnost vyžádat si pokyny od odesílatele. V místě doručení neexistovala žádná nejasná situace, a tedy ani překážka doručení ve smyslu čl. 15 Úmluvy CMR,
- situaci, v níž je již odesílatel uveden v omyl ohledně osoby příjemce, je nutné odlišovat od případu tzv. chybného dodání (za které má odpovědnost nést dopravce), při němž je teprve dopravce oklamán ohledně toho, kdo má právo přijmout zásilku, a tudíž dodá zboží nesprávně a neoprávněné třetí osobě.

4) Pokud dopravce doručí zásilku příjemci, kterého odesílatel uvedl dopravci při uzavření smlouvy a který byl označen v nákladním listu nebo který byl určen dodatečně odesílatelem po dohodě s dopravcem nebo určen na základě řádných pokynů odesílatele, nevzniká po dobu péče o zásilku dopravcem žádná ztráta. Není přitom rozhodující, zda je oprávněným příjemcem v tomto smyslu podvodník, který zboží nakoupil od odesílatele pod falešným jménem (rozhodnutí Nejvyššího soudního dvora Rakouska ze dne 24. 8. 2022, sp. zn. 7 Ob 126/22p).

31. Nejvyšší soud se s uvedenými judikatorními závěry zahraničních soudů ztotožňuje a uzavírá, že za správné určení osoby příjemce a místa vydání zásilky je zodpovědný odesílatel. Byl-li odesílatel ohledně totožnosti osoby příjemce (jejího označení, sídla, popř. osob oprávněných za ni jednat) a místa určeného k vydání zásilky uveden třetí osobou v omyl, jde tato skutečnost zásadně k jeho tíži, nikoli k tíži dopravce. Dopravce je povinen zboží dodat příjemci označenému v nákladním listu na místo určení uvedené v nákladním listu, nestanoví-li odesílatel v souladu s čl. 12 odst. 1 Úmluvy CMR (popř. příjemce v souladu s čl. 12 odst. 2 nebo 3 Úmluvy CMR) jinak. Dopravce není povinen zkontrolovat, zda osoby nacházející se v prostorách příjemce a připravené zásilku převzít jsou k tomu oprávněny, nezavázal-li se k tomu ve smlouvě, nebo nemá-li důvodnou pochybnost o tom, že takové oprávnění uvedeným osobám svědčí.

32. Pouze na okraj a bez vlivu na shora uvedené Nejvyšší soud dodává, že stejný závěr ostatně plyne i z vnitrostátní právní úpravy zastoupení podnikatele osobou v jeho provozovně obsažené v § 430 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

33. V poměrech projednávané věci se ze skutkových zjištění soudů podává, že řidiči právní předchůdkyně žalované po příjezdu na místo vykládky uvedené v nákladních listech identifikovali sklad označený jako sklad příjemce uvedeného v nákladních listech a kontaktovali osobu nacházející

se v tomto skladu, jež zásilky očekávala a byla připravena je převzít. Soudy nezjistily žádné skutečnosti, jež měly v řídicích vzbudit důvodnou pochybnost o tom, že osoba s nimi jednající nemá oprávnění příjemce zastupovat.

34. Nejvyšší soud se proto ztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, podle něhož osoba nacházející se ve skladu příjemce byla osobou oprávněnou za příjemce převzít zásilky a nákladní listy od dopravce.

35. Za této situace nemohou přípustnost dovolání založit otázky uvedené shora pod body 4) a 5) ani námitka nedostatečného zjištění skutkového stavu, neboť jejich vyřešení nemůže mít vliv na výsledek sporu mezi účastnicemi. Obdržela-li právní předchůdkyně žalované pokyn ke změně místa vykládky z důvodu naplněnosti skladu současně od žalobkyně coby odesílatelky i od příjemce, je nepochybné, že tímto pokynem byla vázána, přičemž je nerozhodné, která z uvedených osob byla k udělení pokynu v daném okamžiku oprávněna (zda žalobkyně podle čl. 12 odst. 1, popř. čl. 15 odst. 1 Úmluvy CMR, nebo příjemce podle čl. 12 odst. 2 Úmluvy CMR).

36. Jelikož se dovolatelce prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu a jeho obsahového vymezení správnost rozhodnutí odvolacího soudu zpochybnit nepodařilo a jelikož Nejvyšší soud neshledal ani jiné vady, k jejichž existenci přihlíží u přípustných dovolání z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 věta druhá o. s. ř.), dovolání podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.